

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/16096

Sayı : B 14 0 BHİ.0.00.00.01-639-539
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20-10-2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 05.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25222 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Şahin MENGÜ'nün "Bir dizideki gizli reklam iddiası üzerine işlem başlatılmasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/16096) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi
Başbakanlığa

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞAHİN MENGÜ'NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Bir televizyon kanalında yayımlanan dizide “Dersimiz Atatürk” isimli filmin gizli reklam yapıldığı gerekçesi ile Bakanlığınız Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü tarafından yayıncı kanal hakkında yasal işlem başlatılmıştır.

Bahse konu yazıda; “4077 sayılı kanun’un 16. maddesinin ticari reklam ve ilanlara, reklam kurulunca belirlenen ilkeleri genel ahlaka kamu düzenine, kişilik haklarına uygun dürüst ve doğru olmaları esastır.” denilerek “Dersimiz Atatürk” filminin genel ahlaka, kamu düzenine ve kişilik haklarına uygun olmadığı izlenimi verilerek gizli reklam yapıldığı iddiası ile yayıncı firmanın cezalandırılmaya çalışıldığı iddia edilmektedir.

Soru 1- Dizi içersinde “Dersimiz Atatürk” filminin isminin geçmesinden rahatsız olan şikayetçilerin partiniz yöneticileri olduğu iddiası doğru mudur?

Soru 2- Dersimiz Atatürk filminin gizli reklam yapıldığı iddiası ile yasal işlem başlatılması talimatı tarafınızdan mı verilmiştir?

Soru 3- “Dersimiz Atatürk” filminin isminin bir dizi içerisinde geçmesinin hangi yasal düzenlemeye aykırıdır ki, yayıncı kanal hakkında yasal işlem başlatılmıştır?

4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 17 nci maddesine istinaden kurulan Reklam Kurulu’na, ticari reklam ve ilânlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemek, bu ilkeler çerçevesinde ticari reklam ve ilânları incelemek ve inceleme sonucuna göre, 16 ncı madde hükümlerine aykırı reklam ve ilânları üç aya kadar tedbiren durdurma ve/veya durdurma ve/veya aynı yöntemle düzeltme ve/veya para cezası verme hususlarında yetkiler verilmiştir.

Söz konusu Kanunun 17 nci maddesinin son fıkrası, Reklam Kurulu’nun görevleri, kuruluş, çalışma usul ve esasları sekretarya hizmetlerinin ne suretle yerine getirileceğinin Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceğini hüküm altına alınmıştır. Bu genel bilgilere müteakiben, yazılı sorulara ilişkin açıklamalar aşağıda sıralanmıştır.

Cevap 1- 01/08/2003 tarihli ve 25186 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Reklam Kurulu Yönetmeliği’nin “Kurulun Görevleri” başlıklı 8 inci maddesinin (b) bendinde, ticari reklam ve ilânlarla ilişkin yapılan re’sen veya yazılı başvuruların incelenmeye alınacağı açıkça ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, Fatih ZABUN isimli tüketici tarafından Reklam Kurulu’na yapılan 24/03/2010 tarihli başvuruda; DTV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş.’ye ait Kanal D logosu ile yayın yapan televizyon kanalında, 24.03.2010 tarihinde yayınlanan “Yaprak Dökümü” isimli televizyon dizisinde “Dersimiz Atatürk” isimli sinema filminin örtülü reklamı yapıldığı iddia edilerek, gerekli işlemin yapılması talep edilmiştir. Başvuruyu yapan kişinin herhangi bir parti yöneticisi olup olmadığı konusunda Bakanlığımızda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Cevap 2- Yukarıda açıklandığı üzere, inceleme süreci bir tüketici başvurusu üzerine başlatılmış olup, söz konusu yayına ilişkin Bakanlığımızca re’sen inceleme talimatı verilmemiştir.

Cevap 3- Söz konusu yayının incelenme safhasında, Reklam Kurulu Yönetmeliği'nin "İnceleme" başlıklı 14 üncü maddesinde yer alan "*Kanunun 16 ncı maddesi ile Reklam Kurulu Yönetmeliğinin 8 inci maddesi uyarınca çalışma ve incelemeler sırasında, gerekli görülen hallerde, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan yazılı olarak bilgi veya görüş istenir.*" hükmü uyarınca, "*Yaprak Dökümü*" isimli dizinin yayınlandığı televizyon kanalı olan DTV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş.'nin (Kanal D) konuya ilişkin görüşleri sorulmuştur. Nitekim, bu husus anılan yazıda yer alan "*(...) hükmüne aykırı olduğu iddiaları ile ilgili yazılı görüşlerinize(...)*" ifadesi ile açıkça vurgulanmıştır. Dolayısıyla, söz konusu Bakanlığımız yazısı, ilgili firma hakkında herhangi bir yasal işlem başlatıldığı anlamına gelmemektedir.

Adı geçen televizyon dizisinin 24.03.2010 tarihli yayınında; "*Hangi filme gidiyorsunuz? Dersimiz Atatürk'e mi?(...)Biz de Uluç'la gideceğiz.*" şeklinde ifadelere yer verildiği tespit edilmiştir.

Söz konusu yayına ilişkin inceleme, 4077 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan; "*Ticari reklam ve ilanların kanunlara, Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, dürüst ve doğru olmaları esastır. Tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, tüketicinin can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve özürlüleri istismar edici reklam ve ilanlar ve örtülü reklam yapılamaz.*" hükmü ile 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 21 inci maddesinde yer alan "*Her türlü yayında gizli reklam yapılması yasaktır.*" hükmüne aykırılık iddiası üzerine başlatılmıştır.

Anılan yasal düzenlemeler ve diğer uygulama yönetmelikleri uyarınca, yayın organlarının (mecra kuruluşlar) yayınladıkları tüm programlarda açıkça reklam olduğu belirtilmedikçe ürün, hizmet marka, veya firmaları reklam amacını taşıyan şekilde sunmaları yasaklanmıştır.

Bahsi geçen yayına ilişkin hazırlanan dosya tekemmül ettikten sonra, Reklam Kurulu'nun gündemine alınmıştır.

Reklam Kurulu'nun 10/08/2010 tarih ve 179 sayılı toplantısında yapılan görüş ve değerlendirmeler neticesinde; "*Yaprak Dökümü*" isimli televizyon dizisinin 24/03/2010 tarihli yayınında "*Dersimiz Atatürk*" isimli sinema filminin örtülü reklamı yapılmadığı kanaatine varılmış olup, söz konusu yayının 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı maddesine aykırı olmadığına karar verilmiştir.